

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
95 – й**

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(присвячена 70-річчю БДМУ)**

17, 19, 24 лютого 2014 року

Чернівці – 2014

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 95 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету – присвяченої 70-річчю БДМУ (Чернівці, 17, 19, 24 лютого 2014 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2014. – 328 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 95 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету – присвяченої 70-річчю БДМУ (Чернівці, 17, 19, 24 лютого 2014 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Іващук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Андрієць О.А.
доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.
доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.
доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.
доктор медичних наук, професор Заморський І.І.
доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.
доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.
чл.-кор. АПН України, доктор медичних наук, професор Пішак В.П.
доктор медичних наук, професор Польовий В.П.
доктор медичних наук, професор Слободян О.М.
доктор медичних наук, професор Тащук В.К.
доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.
доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.
доктор медичних наук, професор Шаплавський М.В.

ISBN 978-966-697-533-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2014

Виражений і стійкий терапевтичний ефект у хворих на ХГ токсичного генезу з проявами ренальної дисфункції може бути досягнутий при проведенні відповідної патогенетичної терапії тривалістю не менше ніж 3 тижні з використанням антиоксидантів, дезінтоксикаційної терапії, препаратів, які покращують функцію еритроцитів та ендотелію.

Кулачек В.Т., Зуб Л.О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЯВЛЕННЯ ТУБУЛО-ІНТЕРСІЦІАЛЬНОГО ПОШКОДЖЕННЯ НИРОК У ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ

*Кафедра внутрішньої медицини
Буковинський державний медичний університет*

У хворих на ревматоїдний артрит (РА) частим і тяжким серед інших системних проявів є ураження нирок, яке посідає особливе місце у зв'язку із значним впливом на прогноз і підходи до терапії. За даними літератури ниркову патологію виявляють у 20–60% пацієнтів з ревматоїдним артритом. Важлива роль для вияснення механізмів розвитку, прогресування хронічної хвороби нирок (ХХН), а також функціонального стану проксимального відділу нефрому відводиться інформативному тесту на визначення $\beta 2$ -мікрглобулінії та його вмісту в крові.

Мета нашого дослідження – дослідити вміст $\beta 2$ -мікрглобуліну в крові і сечі хворих на РА в залежності від стадії хронічної хвороби нирок.

Обстежено 124 хворих на ревматоїдний артрит II-III ступеня активності. Вік обстежуваних коливався від 17 до 62 років (середній вік – $48 \pm 5,0$ років). У 98 хворих на РА було верифіковано ревматоїдну нефропатію. Хворих було розподілено на чотири групи: I - хворі на РА без патології нирок ($n=26$), II - хворі на РА з ХХН I стадії ($n=34$), III - хворі на РА з наявністю ХХН II стадії ($n=39$), IV- хворі на РА з наявністю ХХН III стадії ($n=25$). Контрольну групу становили 20 здорових осіб.

Результати проведених досліджень показали, що у хворих на РА вміст $\beta 2$ -мікрглобуліну в крові відповідав межам норми і становив $1,31 \pm 0,01$ мкг/мл. У хворих на РА з ХХН I стадії рівень $\beta 2$ -мікрглобуліну сироватки істотно не відрізнявся ні по відношенню до групи контролю, ні хворих на РА без ураження нирок $1,38 \pm 0,02$ мкг/мл. Вміст $\beta 2$ -мікрглобуліну сироватки у хворих на РА з наявністю ХХН II $1,45 \pm 0,01$ мкг/мл. При дослідженні вмісту $\beta 2$ -мікрглобуліну сироватки у хворих на РА з ХХН III рівень $\beta 2$ -мікрглобуліну був значно вищим у порівнянні з контрольною групою і становив $3,48 \pm 0,01$ мкг/мл ($p < 0,05$), а також був вірогідно вищим за показники хворих на РА з ХХН I стадії та ХХН II стадії ($p < 0,05$). При обстеженні хворих на РА виявлено, що вміст $\beta 2$ -мікрглобуліну в сечі відповідав межам норми і становив $0,20 \pm 0,01$ мкг/мл. У хворих на РА з ХХН I рівень $\beta 2$ -мікрглобуліну сечі також не відрізнявся по відношенню до групи контролю, ні хворих на РА без ураження нирок, становив $0,26 \pm 0,01$ мкг/мл. Вміст $\beta 2$ -мікрглобуліну сечі у хворих на ревматоїдний артрит з ХХН III був найвищим і був вірогідно підвищений у порівнянні з контрольною групою і становив $2,03 \pm 0,01$ мкг/мл ($p < 0,001$), групою хворих на РА без уражень нирок та показниками груп хворих на РА з ХХН I та ХХН II ($p < 0,05$). У сечі групи хворих на РА з ХХН II також відмічалося вірогідне підвищення показників $\beta 2$ -мікрглобуліну і становило $1,36 \pm 0,01$ мкг/мл. Ретельне обстеження показало, що більшу частину цієї групи склали хворі на інтерстиціальний нефрит. Тому збільшення вмісту $\beta 2$ -мікрглобуліну сечі даних груп можна пояснити з залученням строми нирок в патологічний процес як при амілодізі нирок, так і при інтерстиціальному нефриті.

Отже, у хворих на РА відмічається вірогідне зростання вмісту $\beta 2$ -мікрглобуліну відповідно до стадії ХХН. Найбільш виражене зростання $\beta 2$ -мікрглобуліну крові відмічено у хворих на РА з ХХН III стадії.

Кушнір Л.Д.

РЕЗУЛЬТАТИ ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІЙ ЗОВНІШНЬОГО ДИХАННЯ ТА СТУПЕНЯ НАСИЧЕНОСТІ КРОВІ КИСНЕМ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ СУПУТНЬОЮ ВИРАЗКОВОЮ ХОРОБОЮ ШЛУНКУ ТА ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ

*Кафедра внутрішньої медицини
Буковинський державний медичний університет*

За даними ВООЗ ерозивно-виразкові ураження шлунка та дванадцятапалої кишки (ЕВУШДПК), а також хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) – одні з найбільш розповсюдженіх хронічних захворювань травного каналу та органів дихання. За даними світової статистики, від 5 до 7,5% населення страждає поєднанням цих патологій. В Україні поширеність ХОЗЛ складає до 30%, а пептичної виразки – до 13%. Виразкові ураження шлунка та ДПК відмічали у кожного другого хворого на ХОЗЛ. Так, у 15–20% хворих на ЕВУШДПК та у 13–17% хворих на ХОЗЛ виникають різні ускладнення, що при поєднанні даних нозологій можуть суттєво погіршити стан хворих.

Мета роботи: визначити особливості показників функцій зовнішнього дихання (ФЗД) та ступеня насичення крові киснем у хворих з ЕВУШДПК в поєднанні з ХОЗЛ.

Обстежено 25 (чоловіків - 15, жінок - 10) хворих на ХОЗЛ. (1-а група); 21 (чоловіків – 14, жінок – 7) хворих на ХОЗЛ із супутніми ЕВУШДПК (2-а група). Контрольну групу склали 15 (чоловіків – 9 та

жінок – 6) практично здорових осіб (ПЗО) (3-я група), рандомізованих із хворими за віком і статтю, в яких на момент обстеження не було жодних гострих та хронічних захворювань.

При дослідженні деяких показників ФЗД встановлено, що у хворих з ХОЗЛ, спостерігається зниження ЖЕЛ на 45,38% ($p < 0,05$) та при ХОЗЛ із супутніми ЕВУШДПК на 58,74% ($p < 0,05$) від значень ПЗО. У хворих на ХОЗЛ зазначений показник був нижчим на 42,72% ($p < 0,05$) та на 52,19% ($p < 0,05$) відповідно до значень ПЗО. В 1-й групі при ХОЗЛ із ЕВУШДПК показник ЖЕЛ був вірогідно нижчим на 14,42% ($p < 0,05$) від відповідних значень 2-ї групи, що свідчить про обтяження уражень хворих на ХОЗЛ із супутніми ЕВУШДПК.

При дослідженні ОФВ₁ встановлено, що цей показник знижувався на 44,39% ($p < 0,05$) та на 68,80% ($p < 0,05$) відповідно у хворих на ХОЗЛ та з супутніми ЕВУШДПК у порівнянні з показниками ПЗО. У хворих на ХОЗЛ спостерігалося вірогідне ($p < 0,05$) зниження ОФВ₁ на 42,89% та 62,53% відповідно до стадії захворювання. В групі хворих на ХОЗЛ з супутніми ЕВУШДПК ОФВ₁ був на 17,30% ($p < 0,05$) нижче за відповідні значення хворих на ХОЗЛ без супутньої патології.

У хворих 1-ї групи рівень SaO₂ при ХОЗЛ був нижчим на 6,28% ($p < 0,05$), а при ЕВУШДПК – на 15,25% ($p < 0,05$), тоді як в 2-й групі зазначений показник знижувався на 3,79% та 13,42% відповідно ($p < 0,05$).

У хворих з поєднаною патологією зростання обструкції бронхіального дерева призводить до суттєвого порушення морфо-функціональних властивостей еритроцитів та прогресуючого зниження насичення киснем гемоглобіну артеріальної крові. У хворих на ХОЗЛ із супутніми ЕВУШДПК виникає істотніше зниження показників ЖЕЛ (14,42% ($p < 0,05$)), ФЖЕЛ (12,90% ($p < 0,05$)) та ОФВ₁ (17,30% ($p < 0,05$)) порівняно з показниками хворих на ХОЗЛ, що свідчить про поглиблення мікроциркуляторних розладів, порушення перфузійних процесів в легенях під впливом прогресуючої гіпоксії. У більшості хворих на ХОЗЛ (97,48% ($p < 0,05$)) визначається зниження насичення крові киснем, що підтверджується результатами пульсоксиметричного дослідження.

Малишевська І.В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН МІОКАРДА У ПАЦІЄНТІВ ЗІ САБІЛЬНОЮ СТЕНОКАРДІЄЮ, ПОЄДНАНОЮ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ

*Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб
Буковинський державний медичний університет*

Метою нашою дослідження стало вивчення толерантності до фізичного навантаження у пацієнтів зі стабільною стенокардією (СС) на тлі метаболічного синдрому (МС).

Для досягнення поставленої мети нами обстежено 92 пацієнта (72 хворих основної групи та 20 – контрольної групи) із стабільною стенокардією II функціонального класу. Критерій включення в основну групу: наявність супутнього МС. Для постановки діагнозу МС використовували критерії відповідно до рекомендацій Міжнародної федерації з вивчення цукрового діабету (2007 р.). Серед обстежених пацієнтів було 57,7% чоловіків та 42,3% жінок. Середній вік хворих становив $56,2 \pm 0,8$ років (від 34 до 75 років). Обстежені пацієнти в цілому по групі характеризувались тривалістю попередньої історії ІХС у середньому $38,4 \pm 3,8$ місяців.

Всім пацієнтам при поступленні було проведено велоергометрію (ВЕМ). Проба була позитивною у 68 (73,9%) хворих, негативно – у 6 (6,5%). Проба була неінформативною (не вдалося довести до діагностичних критеріїв через значне підвищення АТ) у 18 (19,6%) пацієнтів. Порогове навантаження становило в середньому $82,26 \pm 3,69$ Вт, відсоток досягнутого навантаження до розрахункового – $63,76 \pm 3,54\%$. Кількісні показники ішемії, які розраховувались у разі виникнення під час навантаження депресії сегмента ST становили у середньому: сумарне зміщення сегмента ST (EST) – $7,11 \pm 0,56$ мм, кількість відведень з ознаками ішемії (NST) – $6,12 \pm 0,39$, середнє зміщення сегмента ST (AST) – $1,39 \pm 0,14$ мм.

Міжгрупове співставлення основних показників ВЕМ показало, що порогове навантаження було вірогідно нижчим у пацієнтів зі СС та МС порівняно з хворими на СС: $72,15 \pm 3,92$ Вт проти $86,32 \pm 4,02$ Вт, $p < 0,05$. Аналогічна тенденція спостерігалася і для показника відсотка досягнутого навантаження до розрахункового, який був вірогідно нижчим у пацієнтів основної групи ($54,75 \pm 3,41\%$) у порівнянні з групою контролю ($72,94 \pm 3,89\%$, $p < 0,01$).

Нами проаналізовано показники величини зони ішемії, які виявлено при проведенні ВЕМ у пацієнтів зі СС з та без МС. Виявлено, що величина показника EST була достовірно більшою у пацієнтів зі СС та супутнім МС ($8,43 \pm 0,87$ мм) у порівнянні з хворими з ізольованою СС ($6,12 \pm 0,41$ мм, $p < 0,05$). Значення NST було також достовірно більшим у пацієнтів основної групи у порівнянні з контрольною ($8,13 \pm 0,42$ відведень проти $4,94 \pm 0,31$ відведень, $p < 0,01$). Показник AST, по аналогії з попередніми показниками, був достовірно більшим у хворих на СС та МС ($1,54 \pm 0,13$ мм) порівняно з таким у пацієнтів з ізольованою СС ($1,26 \pm 0,08$ мм, $p < 0,05$).

Загальна тривалість навантаження до появи ангінозного болю (хв.) була вірогідно більшою в групі з ізольованою СС у порівнянні зі СС та МС, аналогічна тенденція спостерігалася і для показника тривалості навантаження до появи депресії сегмента ST ≥ 1 мм (хв.), показник досягнутої максимальної

ЧСС (% від максимальної) був достовірно вищим у пацієнтів з групи контролю, а рівень максимального систолічного АТ (мм рт. ст.) був значно вишим в основній групі.

Отже, у пацієнтів зі СС при поєданні з МС відмічалось зменшення тolerантності до фізичного навантаження та зростання кількісних показників ішемії за даними стрес-тестів.

Малкович Н.М.

ПРЕПАРАТИ СЕРАТИОПЕПТИДАЗИ В ЛІКУВАННІ ХВОРІХ З ГОСТРИМИ ЗАПАЛЬНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб
Буковинський державний медичний університет

Лікування гострих респіраторних захворювань залишається актуальною проблемою внутрішньої медицини. Продовжується пошук засобів, що здатні позитивно впливати на перебіг захворювання, прискорювати його розрішення, сприяти потенціюванню дії антибактеріальних та противірусних засобів у вогнищі інфекції. Нами був запропонований засіб сератіопептида – протеолітичний фермент, здатний чинити різнопланову дію, в тому числі муколітичну, розсмоктувальну, потенціювати дію антибактеріальних засобів завдяки збільшенню їх концентрації у локусі запального процесу.

Впродовж 2013 року обстежено та проліковано 62 хворих з гострими запальними респіраторними захворюваннями, що перебували на лікуванні у пульмонологічному відділенні Міської лікарні № 3 м. Чернівці. За застосуванням методами лікування хворі були розподілені на чотири групи: IА група (12 хворих) – хворі на гострий бронхіт із затяжним перебігом, що отримували антибіотик перорально (кларитроміцин, або доксицилін) та лазолван; IВ група (11 пацієнтів) – хворі на гострий бронхіт із затяжним перебігом, що додатково до вищеперелічені схеми лікування отримували перорально препарат сератіопептида у дозі 20 мг двічі на добу; IIА група (15 досліджуваних) – пацієнти із не госпітальною бронхопневмонією, що отримували парентерально цефтетраксон в комбінації з пероральним прийомом лазолвана; IIВ група (14 хворих) – пацієнти із не госпітальною бронхопневмонією, додатково до вищезазначеного лікування отримували перорально препарат сератіопептида у дозі 20 мг двічі на добу.

При поступленні у стаціонар у всіх обстежуваних спостерігали явища інтоксикаційного синдрому (пітливість, загальна слабкість, лихоманка), кашель різного ступеня вираженості з виділенням харкотиння слизового чи слизово-гнійного характеру або без нього, задишка при звичайному фізичному навантаженні. Для покращення надання медичної допомоги хворим та полегшення перебігу захворювання було запропоноване застосування препаратів сератіопептида (серата, серокс, мовіназа) у дозі 20 мг двічі на добу.

У пацієнтів IВ та IIВ груп в порівнянні з хворими IА та IIА групами спостерігали прискорення регресу інтоксикаційного синдрому, покращення експекторації. У пацієнтів IIВ групи при проведенні контрольного рентгенологічного дослідження було виявлене повне розсмоктування запальної інфільтрації легень у 85,7% випадків проти 66,7% у досліджуваній групі IIА. Це призвело до скорочення курсу антибіотикотерапії. Тому встановлено, що призначення сератіопептида в рекомендованій разовій та курсовій дозах сприяє прискоренню розсмоктування запальної інфільтрації легеневої тканини у хворих на пневмонію та попереджає розвиток післяпневмонічного пневмосклерозу за рахунок покращення евакуації фібринозного ексудату з альвеолярної порожнини. Це дозволяє в повній мірі відновити структуру та функцію легеневої тканини, попередити розвиток легеневої недостатності рестриктивного типу.

При дослідженні функції зовнішнього дихання через 7 днів після початку лікування у пацієнтів групи IВ визначалось збільшення показників зовнішнього дихання на 5,7% порівняно з пацієнтами групи IА.

Встановлено, що призначення сератіопептида в рекомендованій разовій та курсовій дозах зменшує прояви мукоциліарної недостатності та дискринії, що помітно у хворих на гострий бронхіт у вигляді покращення відходження мокротиння, санациї бронхіального дерева, збільшення ефективності противірусних та антибактеріальних засобів. Водночас відмічається зменшення побічних ефектів від відхаркувальних препаратів з боку системи травлення. Слід зазначити, що побічні та небажані явища при застосуванні препаратів сератіопептида практично не спостерігались.

Вважаємо перспективним застосування даної групи препаратів при хронічних процесах у бронхолегеневій системі (хронічному необструктивному бронхіті, хронічному обструктивному захворюванні легень, бронхіальній астмі тощо), оскільки сератіопептиди притаманні протеолітичні властивості, в тому числі муколітичні, здатність зменшувати алергічний компонент запалення, покращувати кровообіг в зоні запального процесу.

Микитюк О.П.

АНАЛІЗ КЛІНІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СТАНДАРТНИХ ТЕРАПЕВТИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ У ХВОРІХ НА ОСТЕОАРТРОЗ

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб
Буковинський державний медичний університет

Остеоартроз є хронічною невпинно прогресуючою патологією, що супроводжується постійним порушенням самопочуття хворих, часто стійким до застосованої терапії. Особливу увагу приділяють

ритмам більових відчуттів, оскільки останні, будучи комплексним неприємним відчуттям, часто порушують нормальну активність, думки та сон хворих людей і вимагають частого або й постійного прийому НПЗП. Важливим аспектом дії ліків нині вважають їх здатність покращувати перш за все якість життя хворих.

Проведено обстеження 60 хворих на ОА при поступленні у стаціонар та після лікування (візуальні аналогові шкали, опитувальники WOMAC). Опитувальники заповнювали 6 разів на добу з 4-годинним інтервалом. Основу базисної медикаментозної терапії ОА склали засоби, що діють на метаболізм хряща – хондропротектори. Препаратами вибору були „Алфлутоп®” або Мукосат, які уводили внутрішньо'язово однократно в першій половині дня через день (10 ін'єкцій). За наявності ознак синовіїту хондропротектори призначали після ліквідації явищ гострого запалення. З метою полегшення більового синдрому та ліквідації запальних явищ усіх хворі отримували НПЗП, підібрані індивідуально (напівселективні інгібітори ЦОГ-2: німесил/моваліс, кетонал або діклофенак/діклоберл).

Дослідження вираженості більового синдрому впродовж доби виявило відсутність циркадіанної чи ультрадіенної ритмічності, а також показало, що максимальна його інтенсивність визначається у вечірні години – як за відсутності, так і за наявності синовіїту. У хворих із синовіїтом профіль носив монотонний характер, вечірній пік був виражений слабо; на противагу, інтенсивність більового синдрому у денний час у хворих без синовіїту була незначною, зростаючи надвечір. Середньодобова інтенсивність болю у хворих за синовіїту була в 1,5 рази більшою, ніж за його відсутності.

Більшість (86%) хворих вказували на порушення нічного сну (роздари засинання та порушення глибини) у першій половині ночі у зв'язку зі значною інтенсивністю болю.

У процесі лікування хворі відмічали зменшення інтенсивності більового синдрому упродовж доби. За використання стандартних терапевтичних схем достовірну різницю виявляли лише о 10.00-14.00 – більові відчуття за силу зменшилися на 39,6 та 30,5% відповідно. Пацієнти відмічали покращання самопочуття в передранішні години (6.00) – їх сон у цей час був стабільним, за рахунок чого оцінки болю вони у зазначений часовий інтервал не здійснювали. Проте, посилення симптоматики надвечір до ступеня, що порушував перебіг нічного відпочинку (важкість засинання, біль, що змушував пробуджуватися, при повороті тулуба), зберігалося. Okрім того, у третини пацієнтів групи порівняння в перші 3-5 діб після початку застосування хондропротекторів спостерігали транзиторне загострення симптоматики, яке тривало 2-3 дні; остаточне полегшення мало місце з 10-14 доби з початку лікування.

Рациональним є пошук засобів, включення яких до лікувального комплексу хворих на ОА сприятиме швидшому покращенню якості життя шляхом зменшення симптоматики захворювання переважно у вечірній час, нормалізації нічного сну, попередження розвитку реактивного загострення у відповідь на застосування засобів хондропротекторної групи.

Москалюк І.І., Федів О.І., Москалюк В.І.* НЕЙРО-ГУМОРАЛЬНИЙ ТА ВЕГЕТАТИВНИЙ ДИСБАЛАНС У ХВОРІХ НА ТОКСИЧНІ ФОРМИ ЗОБА З СИНДРОМОМ ПОДРАЗНЕНОГО КИШЕЧНИКУ

Кафедра внутрішньої медицини
Кафедра хірургії*

Буковинський державний медичний університет

Захворювання щитоподібної залози посідає провідне місце серед ендокринної патології. За даними ВООЗ, у світі нараховується більше 600 млн. хворих на зоб (2010). В Україні зареєстровано близько 1,5 млн. випадків зоба, при чому впродовж останніх десятиріч спостерігається зростання різних форм зоба, які супроводжуються тиреотоксикозом.

Обстежено 106 хворих на токсичні форми зоба. У всіх хворих діагностовано субкомпенсований тиреотоксикоз середнього ступеня тяжкості. У 69 хворих виявлено наявність синдрому подразненого кишечнику, з них у 35 хворих – з перевагою проносів, у 34 хворих – з перевагою закрепів. Усім хворим було проведено комплексне обстеження, яке включало збір скарг, анамнезу, об'єктивне обстеження, лабораторні та інструментальні дослідження. Порушення з боку нервової системи виявлено у 96,7% обстежених, з боку серцево-судинної системи – у 90,3%, а у 60,4% хворих були наявні порушення з боку органів травлення.

Для об'єктивізації порушень моторної функції кишечнику використано розроблену методику феноентерографії з визначенням кількісних параметрів перистальтичної хвилі, що дозволило водночас із клінічними дослідженнями об'єктивно розділити хворих на 3 групи. До першої групи увійшли 35 хворих на СПК з перевагою проносів, до другої – 34 хворих з перевагою закрепів, до третьої групи – 37 хворих з тиреотоксикозом без клінічно-інструментальних ознак порушення моторно-евакуаторної функції кишечнику.

При оцінці вегетативного статусу хворих на тиреотоксикоз за допомогою індексу Кердо з'ясовано, що у всіх хворих спостерігається гіперсимпатикотонія, яка зумовлена дією надлишку тиреоїдних гормонів. Однак у хворих першої групи виявлено також підвищення тонусу і парасимпатичної системи, про що свідчать високі параметри варіабельності серцевого ритму.

Рівень серотоніну в плазмі крові у хворих першої групи був майже вдвічі вищим за такий у контролі та у хворих третьої групи ($225,34 \pm 21,15$ проти $140,77 \pm 11,37$ та $120,12 \pm 21,30$ нг/мл відповідно; $p < 0,01$).